

== Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 8.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inosemstvo . . . 35.—

== V upravnistvu: ==

Za celo leto naprej . . . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEK

== Inserati: ==

Enostopna petivrstna (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat 9

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==

vsak dan, izven tistih nedelj in praznikov, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Sprejema naročila, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Čisto odkrito.

Dunaj, 18. rožnika.

Malo srečna taktika mladočeskega voditelja dr. Kramarja pri pogajanjih z baronom Bienerthom ponoči dne 13. novembra 1908 je izrinila češka parlamentarna ministra iz kabineta in položila temelj sedanjemu, Čehom in Jugoslovonom neprijaznemu vladnemu zistemu. Začetkom svečana minolega leta je baron Bienerth iznenadil javnost z drugo izdajo svojega kabineta. Zaradi lepšega je poveril poljedelsko ministrstvo proslulemu češkemu učenjaku dr. Brafu, ki pa ni imel nobenega stika s češko delegacijo in je hitro izpregel. Sedanje ministrstvo, katerega jedro je nemško-narodna zveza, je preživelo že dva predpusta navzlic neznamiti svoji večini v zbornici. Vzdržuje se na nitih mednarodne politike, ki vežejo Dunaj z Berlinom in Rimom.

Stališče jugoslovanskih poslancev je bilo nasproti temu ministrstvu izpčetka strogo odklonivo. Da se ojači opozicija v zbornici, je dr. Šusteršič dne 10. svečana minolega leta sprožil jako srečno misel, naj se zveza vseh jugoslovanskih poslancev z vsemi češkimi parlamentarnimi strankami organizuje v enotno skupino. Vse češke stranke so se isti dan soglasno sprejele to ponudbo in že drugi dan je bila kot taktična enota osnovana »Slovanska Unija«, h kateri so pristopili tudi Starorusini. Vsa češka in jugoslovanska glasila so ustanovitev »Slovanske Unije« pozdravila z največjim veseljem kot nov železen obroč, ki naj odbija nakane in napade od nasprotne strani. Nemška glasila so iz golid in čebrov izlivala gnojnico svoje kulture na ustanovitelje »Slovanske Unije«. Ponujali so Jugoslovonom ministra-krajana, da bi jih odtrgali od Čehov. Za to skedo leče se jugoslovanski poslanci niso prodali, ampak zvesti ostali svojim češkim zavaznikom, ko so minolo jesen z obstrukcijo preprečili razpravo o vladnem jezikovnem načrtu za Češko in s tem odgovorili nemški obstrukciji v češkem deželnem zboru. Jugoslovanski poslanci so se prej in slej zavedali dolžnosti, ki jim jih nalaga slovenska vzajemnost. Pri vsaki priliki so podpirali češke zahteve v trdni nadi, da se morejo v boju za svoje pravice vedno zanašati na podporo češke delegacije.

Ob ustanovitvi »Slovanske Jednote« je dr. Kramar obširno zatrjeval in dokazoval v svojem glasilu, da je storjen prvi korak do političnega avstroslavizma. Izražal je upanje, da se »Slovanski Jednoti« pridružijo tudi Poljaki in Ukrajinci. Opozicijsko stališče »Slovanske Jednote« je bilo od dne do dne ugodnejše. Opetovano je vlada v zbornici ostala v manjšini in se morala prepričati, da se s sedanjo svojo večino ne more dolgo vzdržati na površju. V proračunskem odseku je proti nemškemu glasovom obveljalo več resolucij, ki dokazujejo vladi in nemškim strankam, da je sedanji zistem nevzdržljiv in da dozoreva desetletja staro avstrijsko vprašanje narodne enakopravnosti.

»Slovanska Jednota« je v zavesti svoje moči meseca grudna sama predlagala, naj se izpremeni poslovnik in omeji parlamentarna anarhija. Vlada je bila že pripravljena s § 14. vzdržati se na krmilu in s krinko ustavnega absolutizma tudi sedanji zistem. Reforma poslovnika pa je nenadoma prekrizala ta načrt. Velik je bil tedaj uspeh »Slovanske Jednote«. Odrpta in prosta so ostala parlamentarna tla, na katerih je Slovanom mogoče izvojevati narodna prava. Potrži in klaverni so zapuščali zbornico nemški liberalci, katerim je slovenska opozicija ovila vrv okoli vratov. In iz te mreže se niso še rešili. »Slovanski Jednoti« se ni treba vsiljevati, njen najboljši zaveznik je čas, v katerem morajo biti rešena nujna vpra-

šanja. Vlada sama mora iskati pomoči pri »Slovanski Jednoti«. In tako pereče vprašanje je finančna reforma. Te vlada absolutno gotovo ne dobi od sedanje svoje večine. Sedaj si je še pomagala z novim državnim posojilom, katero pa zadošča le za nekaj mesecev.

Drugo nujno in načelno velevažno vprašanje pa je italijanska pravna fakulteta. Ta je odškodnina za glasove italijanskim poslancem, brez katerih vlada nima večine in je prisiljena odstopiti. In to vprašanje je za »Slovansko Jednoto« v prvi vrsti jugoslovanska zadeva, gre se za kulturne in življenske koristi Slovencev in Hrvatov. Vseučilišča imajo sicer po svojem organizacijskem statusu poklic, da gojijo razne vede. Toda v parlamentarnem boju za slovenske visoke šole v Avstriji prevladujejo vedno le politični razlogi. Vseučilišča vzgajajo narodom inteligenco, ki more v raznih poklicih delovati za svoj narod. Tako je v Avstriji vsako vseučiliško vprašanje tudi politično. Saj Nemci v Avstriji vzdržujejo svojo politično moč in nadvlado v državni upravi in javnem življenju v prvi vrsti s svojo na vseučiliških pridobljeno in vzgojeno inteligenco. Vsaka nemška visoka šola povzdigne politično moč dotičnega naroda in v isti meri slabi nemško pretežnost. Vsaki nemški srednji ali visoki šoli se Nemci ustavljajo iz narodne sebičnosti in nestrpnosti.

Ze iz teh razlogov, ako obenem tudi ne vpoštevamo strogo kulturnih in praktičnih razlogov, je italijansko vseučiliško vprašanje za Slovence in Hrvate največje politične važnosti. Slovenci in Hrvatje se morajo povsod boriti še za svoj obstanek. Ako Italijani dobe — kjerkoli — svojo visoko šolo, ojačijo s tem svoje stališče na slovenskem jugu. Vsak italijanski izobraženec je neutrudljiv agitator za svoj narod tudi v uradu in marljiv delavec na narodnem polju sploh. Jugoslovani brez zavisti Italijanom privoščijo pravno fakulteto. Toda prvi pogoj je, da Jugoslovani obenem dobé vsaj enako vredno kompenzacijo, in ta je slovenska pravna fakulteta v Ljubljani; drugi pogoj je, da italijanska visoka šola ni trdnjava ob slovenski meji ali celo na slovenskih tleh, oziroma nabirališče in vzgojevališče italijanske propagande. V koliko je strah pred »irredento« opravičen ali ne, to vprašanje je za nas manjšega pomena. Avstrijska vlada je prva poklicana, da se bavi s tem vprašanjem. Naše trdno prepričanje je, da tudi popolna italijanska univerza v Trstu ne omeji irredente. Nasprotno si upamo dokazati.

Ako je torej to vprašanje tolikega pomena za nas Slovence in Hrvate, bi vsakdo upal in trdil, da nas bodo v tem boju brez najmanjšega pomisleka moralno in dejansko z vsemi močmi podpirali vsaj vsi češki poslanci brez izjeme. Na Poljake itak ne moremo zidati svojih upov. Pa kaj vidimo in čujemo? Može, ki na raznih slovenskih kongresih in mnogobrojnih banketih kar plavajo v slovenski solidarnosti in ginevajo bratske ljubezni, sedaj pobešajo svoja kopja in odlagajo svoje ščite, ko Slovenci prihajajo s svojo opravičeno zahtevo. Izgovarjajo se, da je italijanska pravna fakulteta v Trstu ali na Dunaju le strogo kulturno vprašanje. Ako dobé Italijani le začasno svojo pravno fakulteto na Dunaju, to sploh ne škodi Slovincem, ker potem o sv. Nikoli tudi Slovenci dobé svojo pravno fakulteto. Ako sedaj Jugoslovani — tako modruje dalje znani češki politik — preprečijo italijansko pravno fakulteto, pomagajo le Nemcem do zmage in vzdržé sedanji zistem, ker z ozirom na sedanje ogrske razmere po volitvah je v Avstriji vsaka vladna izprememba izkjučena. In konečno bi odbili italijanske in rumunske poslance, brez katerih je češka univerza v Brnu nemogoča.

»Difficile est satyram non scribere.«
Dovolj, pero se mi ustavlja, ker hočem

še upati, da slovenska vzajemnost ni prazna beseda in da »Slovanska Jednota« stori tudi drugi in tretji korak do političnega avstroslavizma. Ta je za nas Jugoslovane realne vrednosti, dočim so vsi cilji neoslavizma še dolgo ali pa vedno le — fata morgana.

Državni zbor.

Proračunska razprava.

Danes in v ponedeljek še se vrši razprava o tretji skupini državnega proračuna. Glasovanje o tej skupini bode v torek ob 10. uri. Ker so na vrsti bolj gospodarska vprašanja, je jako malo zanimanja za razpravo. Danes je bilo v parlamentu komaj 50 poslancev, v zbornici pa kvečjemu po deset v predsedkih. Tukaj ostanejo ob sobotah in čez nedelje večinoma le isti poslanci, ki imajo dolgo pot do doma. Dunajskih poslancev in iz okolice pa sploh ne vidiš.

Danes je prvi govoril železniški minister W r b a. Ponavljal je večinoma isto, kar je govoril že v proračunskem odseku. Odločno je zopet zavrnil sproženo misel, naj bi država prodala ali dala v zakup državne železnice. Minister priznava, da naloge državne železniške uprave niso le fiskalne, ampak še v višji meri gospodarske. Letos utegnejo dohodki železnic še prekoračiti proračunsko vsoto. Kažejo se namreč uspehi zvišanih tarifov. Do konca maja presegajo dohodki proračunsko postavko za 25 milijonov. Ker letina dobro kaže, utegnejo se dohodki razmerno še zvišati.

Uprava se hoče potruditi, da ne prekorači proračunjenih izdatkov. Minister izraža upanje, da bodo bodoči finančni uspehi drž. železnic vedno ugodnejši. Uprava se hoče potruditi, da se znižajo letni prometni stroški. Zadnja leta je uprava plačevala premož po 8.6 kron, za bodoča tri leta pa je premož že zagotovljen po 7.6 kron. Ker državne železnice porabijo na leto povprek šest milijonov ton, znašal bode letni prihranek okrog 7 milijonov kron. Minister končno izjavi, da vlada le tedaj še pred počitnicami predloži zakonski načrt lokalnih železnic, ako zbornica dovoli vsaj takozvano malo finančno reformo, ki zviša osebno dohodarino in žganjarino. Ker pa je finančni odsek prekinil svoje delo, je malo upanja, da do srede julija dobimo železniško predlogo in deželam večje prispevke iz žganjarine. Vse kaže, da se ustavi mlin vsled suše.

Dr. Benkovič.

Obširno in stvarno je govoril v prvi vrsti o železniških vprašanjih, ki se tičejo slovenskih pokrajin. Naglašal je, da vlada dela razliko med severnimi in planinskimi deželami. Posebno se vidi ta razlika, ako pridejo vpoštev slovenske zahteve. Zastopniki in zagovorniki čeških premogovnikov zahtevajo, da se znižajo tarife na železnicah in tako olajša konkurenca s pruskim premogom. Načeloma se znižanju tarifov ne ustavljamo. Zahtevati pa moramo že v interesu premogarjev, da se enako znižajo tarife za premož tudi v naših planinskih deželah. Posledice slabe konjunkture in konkurence pruskega premoga so v planinskih deželah posebno občutne. Spodnja Štajerska in Kranjska sta navezani na južno železnico, katere tarife so najvišji, odpravila je tudi vse specialne tarife. Železniški minister je sicer povoljno odgovoril deputaciji, vprašanje je le, ali bode hotel in mogel držati svojo obljubo.

Govornik zahteva dalje, da se izpopolni telefonska zveza na Spodnjem Štajerskem in Gorenjskem in Zagreb po telefonu zveže s slovenskimi pokrajinami. Uprava državnih železnic je slaba, ker je ne vodijo trgovski veččaki in so večkrat merodajni politični in osebni oziri. Govornik zahteva, da se čimpreje zagotové zgradbe železnice od Polzele do Kamnika, belokranjska in takozva-

na transversalna železnica. Ostro graja postopanje proti Slovincem nemških uradnikov pri železnicah na Koroškem, koder nočejo poznati slovenskega jezika. To je nečuven škandal!

Slovenski poslanci v štajerskem deželnem zboru so bili prisiljeni z obstrukcijo odgovoriti nemškimi mogotcem. Ti so upali, da bodo slovenski volivci izražali nezaupnice svojim poslancem. Jako so se motili in varali. Slovensko prebivalstvo odobruje najodločnejši odpor svojih poslancev proti nemški strahovladi v Gradcu. Govornik izjavi, da bode glasoval proti proračunu. (Zivahno odobravanje.)

Spor v socialni demokraciji.

Konflikt med nemškimi in češkimi socialnimi demokrati se ni omejil samo na strokovno organizacijo. Avtonomistične težnje čeških sodrugov se vedno bolj razširjajo in so prekoračile tudi to polje. Kmalu bodo nastale v krajih, kjer so nemški socialni demokrati v večini, a kjer imajo zadostno število, popolnoma češka konsumna društva, ki se bodo ločila od nemške socialnodemokratske gospodarske organizacije. Kaj je vzrok temu gibanju? Socialnodemokratski deželni poslanec V a n e k je v brnskem listu »Rovnost« navedel vzroke. Čehi tvorijo v konsumnih društvih s strogo centralistično tendenco 90 do 100 odstotkov. Za njihove krvavo pridobljene denarje se nakupuje blago, seveda samo od nemških tovarnarjev. In tako pridejo milijoni, s katerimi bi si moglo češko delavstvo pridobiti neizmerno vpliv v gospodarskem in političnem življenju, samo v prid nemškemu kapitalu, ki uporablja češkega delavca samo pri najtežjih in najslabše plačanih delih ter poleg tega še izrablja njega in družino politično nacionalno. Sodrug V a n e k zahteva, da podpira češko socialnodemokratsko delavstvo češko industrijo in trgovino. Da nemškim sodrugom to ni všeč, je umevno. Krivonosni dunajski socialnodemokratski voditelj se boje pač za svoje velikanske dohodke. Tako se vedno bolj ruši rdeča mednarodnost, ki je v Avstriji redila samo nemške žide.

Novo gimnazijsko poslopje v Novem mestu.

To notico v Vaši sobotni številki je treba nekoliko pojasniti, oziroma popraviti. Res je, da je novomeški gospod proš dr. Elbert dne 16. t. m. od gosp. finančnega ministra dobil veselo brzojavko, da je to za Novo mesto velevažno vprašanje ugodno rešeno. Za stavbo je bila začetkoma določena le svota 240.000 K; posrečilo se je to svoto povežati na 330.000 K.

Prostor za stavbo meri 8000 kv. m.; gimnazijsko poslopje bo imelo še posebej lep predprostor, kjer so že drevesa zasajena. Ta prostor je v korist novi gimnaziji gospod proš zamenjal za drugi prostor. Tudi pri nakupovanju drugih parcel za stavbeni prostor je šel občini z vso vnašo na roko. Da se pa letos z novo stavbo ne bo pričelo, ne odgovarja resnici, ker zadevne oblasti hočejo, da mora novo poslopje letos na vsak način pod streho priti. Prav smešen pa je vzrok, da to ni mogoče, ker so prostori za letos v najem dani. Nerazumljivo je, zakaj gospod dopisnik v vseh listih to vedno goni. Kmalu bi tam gori na Dunaju mislili: Ti Novomeščani morajo biti pravi Abderiti; vsi in njim na čelu proš nas vedno priglanjajo, rešite vendar hitro ta akt, da pride stavba še letos pod streho; zdaj pa je mestni ekonom stavbeni prostor za celo solnčno leto v najem dal. Ali je znabiti to le sarkastičen udarec starega skušanega ekonomista, ki je velik ljubitelj učeče se mladine, na mestnega ekonomista? Češ. zavoljo malenkost-

ne najemščine je zdaj še ta stari filister to zavezo zopet za celo leto zavlekel. Svetoval bi gospodu dopisniku in drugim v tem slučaju in za bodočnost, naj se malo bolj o takih važnih vprašanih informirajo, potem naj šele nastopijo v javnosti. To v pojasnilo, da dijaki, stariši in profesorji ne bodo vznemirjeni in da se tam gori na Dunaju in v Ljubljani pri c. kr. deželnem šolskem svetu ne bodo nam smejali in ne mislili, da žive v Novem mestu pravi pravcati Abderiti. Končno dostavimo še, da je gospod dopisnik gotovo imel dober namen, a zopet se mu je ponesrečilo, kakor že mnogokrat; včasih so gg. dopisniki-novičarji malo prenagili; je že tako.

Grozna železniška nesreča pri Versaillesu.

Pariz, 18. junija. V pariški okolici se je prigodila grozna nesreča. Neki osebni vlak je zaradi pokvarjenega stroja obstal v Villepreuxu. Potniki so izstopili. Naznanilo se je, da se ustavi ekspresni vlak, ki privozi iz Versaillesa. Potniki so stali, ne da bi kaj hudega pričakovali. Kar se pripelje med nje neki brzovlak. Veliko oseb je bilo nevarno ranjenih in usmrčenih, nato je pa vlak zavozil še v osebni vlak, ki je stal na takozvanem mrtvem tiru. Strojvodja in kurjač sta mrtva, več izprevodnikov in potnikov je bilo ranjenih.

Pariz, 19. junija. Sinočno železniško nesrečo v Villepreuxu je zagrešilo postajno osebje. Službujoči uradnik je pozabil dati brzovlaku znamenje, da naj obstane. Strojvodja zato ni znižal brzine ekspresnega vlaka, ker vlak ne obstaja na villepreuxski postaji. Strojvodja je sicer zaviral svoj vlak, ko je opazil, da stoji pred njim osebni vlak, a bilo je že prepozno. Ekspresni vlak je zavozil s tako silo v zadnje vagonne osebne vlaka, da so se vozovi popolnoma razbili in da so pričeli takoj goreti. Pogled na kraj nesreče je bil grozen. Povsod razvaline razbitih vagonov! Grozno kričanje ranjencev! Železničarji in potniki so izkušali gasti, a so za to rabili malone celo uro, ker so bile štacijske brizgalnice zelo pomanjkljive in je manjkalo potrebne vode. Ko so pogasili požar, ki je vpepelil več vagonov, so pričeli šele reševati ranjence in nositi proč mrliče. Iz Versaillesa sta došla na pomoč dva vlaka z zdravniki in s strežniki in z delavci. Ranjence so spravili v železniško skladišče, kjer so jih položili na slamo in na plahte. Do devetih zvečer so dobili 35 nevarno in 15 lahko ranjenih oseb. Petim ranjencem so morali na mestu odrezati noge. Med 20 mrtvimi žrtvami je sedem železničarjev in več otrok. Več mrličev niso mogli izpoznati, ker so popolnoma zgoreli. V groznem strahu je zbežalo več potnikov, ki so se vrnili šele pozno ponoči nazaj na postajo. Sreča v nesreči je bila, ker ni bilo v zadnjih vagonih veliko popotnikov, ker je veliko oseb, ko je vlak obstal, šlo na peron. Ranjence so prepepljali v versaillo bolnišnico. Med razvalinami so našli odtrgane človeške ude. Mrliči so popolnoma zmečkani. Popotniki v brzovlaku so bili zaradi sunka vrženi s klopi. Postajenačelnik je suspendiran. Zagovarjati se bo moral pred sodiščem. Trdi, da je dal ekspresnemu vlaku znamenje, da naj obstane, a drugi to odločno zanikava. Lokomotiva in prvi vagoni ekspresnega vlaka so tudi grozno poškodovani. Večina ranjencev ima zlomljene roke, noge in rebra. Več ranjencem je otemnel um. Strokovnjaki izjavljajo, da so umrli večinoma potniki zadnjih vagonov osebnega vlaka v plamenu. Mrliče bodo pokopali na državne stroške.

Polzkušeno logaško zastrupljenje.

V znani Hladnikovi zadevi se je nahajal nekaj časa v preiskavi paznik Štefan Zvan. Znano je našim bravcem, da je Hladnik vtihotapil iz zapora nekaj pisem, s katerimi je skušal vplivati na priče. Ko so Hladnika prijeli, da naj pove, kako da je spravil pisma iz preiskovalnega zapora, je Hladnik izpovedal, da jih je vtihotapil po pazniku Zvanu. Seveda je moralo sodišče preiskati zadevo in ker veljajo za paznike zelo strogi predpisi, se je moralo proti g. Zvanu postopati v smislu predpisov, da si se ni Hladniku prav nič verovalo. Preiskava je dognala, da je gospod Zvan popolnoma nedolžen in Zvan zopet opraviča v uniformi svojo službo. Dognalo se je tudi, zakaj da je Hladnik obdolžil ravno Zvana. V preiskavi je enkrat obiskala Hladnika njegova žena, rojena Tolazzijeva. Ko sta se ločila na hodniku, io je hotel

Hladnik objeti in poljubiti, a ker to predpisi prepovedujejo, je Zvan to zabranil. Hladnik je za to, da se nad vestnim paznikom maščuje, ovadil Zvana, češ, da je po njem vtihotapljaj ona pisma, s katerimi je hotel vplivati na priče. Postopanje Hladnikovo nasproti Zvanu je tistemu človeku, ki je poizkušal s trupenimi kroglicami usmrtiti svojo dobro mater z očitvidnim in prozornim namenom, da jo podeduje, vzelo povsodi še tisto malo simpatij, ki jih je imel in je pokazalo ljubeznivega sina značaj v taki luči, da se mora človek zgražati nad njim. Z Zvanom vse simpatizira, ker se je dognala njegova nedolžnost. Omenjamo še da je poveril gospod Zvan v preiskavi g. dr. Peganu zastopstvo v svoji zadevi.

O kvaliteti strupenih pilul so podali svoje mnenje graški izvedenci, ki se popolnoma vjema s prvotnim mnenjem. Pilule v steklenici poslana po Hladniku Hammerlitzovi gospej, so tako strupene, da se z njimi lahko zastrupi pet oseb.

Hladnik sam ni v zaporu več tako zmagovit kakor je bil začetkoma, ko je le vedno in vedno trdil, češ, da je nedolžen. Postal je otožen, pobit. Nič čudnega, saj se je neumornemu trudu preiskovalnega sodnika posrečilo, da se je nabralo proti njemu toliko dokazov, da se jim bo moral vkloniti. Pri prefriganem Hladniku bi se prav nič ne čudili, če bi pričel simulirati morebiti zmešanost, ki se jo tako radi oprimejo osobito zavratni zločinci, kadar izprevidijo, da so zblinile vse njihove spletke.

Štajerske novice.

Š Organizacija slov. kršč. socialnega delavstva na Štajerskem. V nedeljo dne 19. junija 1910 se je vršilo v Celju zaupno zborovanje slov. kršč. soc. delavstva iz Spodnjega Štajerja. Govorili so gg. drž. poslanci dr. Ivan Benkovič in Gostinčar ter deželni poslanec dr. Zajec iz Ljubljane. Po burnem pritrjevanju od strani delavcev na izvajanja govornikov se je sklenilo pristopiti k Jugoslovanski Strokovni Zvezi, ki se je ustanovila v jeseni lanskega leta v Ljubljani ter tvori v političnem oziru del Slov. Ljudske Stranke. Ta velevažna organizacija razširi svoj delokrog tudi na Zgornje in Srednje Štajersko, kar je tudi nujna potreba, da se tisoči slovenskih delavcev, ki so zaposleni v teh nemških krajih, organizirajo, da jih ne preplavi morje nemškega svobodomiselnega socialdemokratizma ter tako reši taistim tisočem vero in materini jezik. S ponosom lahko gledamo na vrste slov. delavcev, ki se čimdalje bolj združujejo pod praporom Slovenske Ljudske Stranke.

Š Slovenska zmaga. V soboto, dne 18. t. m., so se vršile volitve v okrajni zastop šentlenski v Slov. goricah iz skupine kmečkih občin. Glasov je bilo 62. Nasprotniki tudi zdaj niso prišli. V četrtek, dne 16. t. m., je volilo veleposestvo soglasno tudi z 62 glasovi. S tem so volitve končane. Okrajni zastop ostane naš. S tem, da Nemci, oziroma liberalci, se sploh niso upali na volišče, so pripoznali, da je okrajni zastop dedna last slovenskega ljudstva kmečkega. Zavest, ki je gnala polnoštevilno naše može na volišče za posest svojega okraja, je najboljši dokaz, da se ljudstvo zaveda svoje dolžnosti, katero hoče tudi v prihodnjem v tem smislu izvrševati.

Š Včerajšnji (19. t. m.) volivni shodi Kmečke Zveze v slovenjegraškem okraju so se izvršili nad vse krasno. Naš kandidat dr. Verstovšek si pridobiva vedno več tal. Dasiravno so se vrgli liberalci pod firmo »neodvisnih kmetov« s strašno silo v volivno borbo, vendar dožive ovinkarski koncipijentarij povsod s svojim Dauerrednerjem Johann Katz-Malobesednim veliko blamažo. Najboljše menda vleče to, da ima Katz baje celih 30 do 60 nevest, kakor se je sam pohvalil proti neki natakarici. Zivele Katzove neveste! »Narodni List« je že vedel, zakaj ga je namalal. Vse Katzove neveste bodo pri »svojih« agitirale zanj, ker je tako šikan fant. Liberalna stranka dela res z ameriškansko reklamo za svojega kandidata. Dne 4. julija pa bo kljub temu sijajno zmagal dr. Verstovšek.

Š Hofrat Ploj za Katza. Prihodnjo nedeljo, dne 26. julija, bo baje šel tudi popravkar hofrat Ploj na volivne shode za Katza. No, sedaj pa že vemo, da je z Verstovšekom fuč! Če enkrat hofrat pokaže svojo korajžo, no, potem pa je že Katz na konju!

Š Vsiljivost Plojeve »Sloge«. Konjska muha pravijo naši ljudje po Slov. goricah in krog Ptujja hofratovemu glasilu. Dasiravno pošiljajo naši pristaši

številko za številko nazaj, vendar se po židovsko ali, pardon, po hofratovsko zopet in zopet vsili. Če jo pošlješ desetkrat nazaj, gotovo zopet desetkrat priroma k tebi. Prav po Plojevo! Tudi on je še vedno posilil poslanec. Ze na mnogih shodih so mu lastni volivci izrekli nezaupanje, vendar še pohaja s slastjo v zbornico.

Š Iz nekdanje liberalne trdnjave. Štajerski liberalci izgubljajo trdnjavo za trdnjavo. Naša izobraževalna organizacija S. K. S. Z. je cel Spodnji Štajer prerodila v krščansko narodnem duhu. Shod za shodom se vrši, eden lepši od drugega. V nedeljo, 19. t. m., je bil pri Sv. Bolfenku na Kogu blizo Središča, kjer je liberalcem še pred kratkim pšenica bujno cvetela, krasen shod. V velikem številu se je zbrala mladina, pa tudi stariši v bralni sobi po večernicah. Nastopili so trije domači fantje in dve mladenki. Imenom S. K. S. Z. je govoril F. Žebot iz Maribora. Na shod je prišlo tudi par liberalcev, ki pa so bili zelo »pridni«.

Š Št. Ilj v Slov. goricah. »Društveni dom« se pridno dogotavlja. Otvoritev bo najbrž 14. in 15. avgusta. Že sedaj opozarjamo vsa naša slovenska društva, da se udeležijo slovesne otvoritve in blagoslovitve. Prihodnji teden se bo zanesljivo določil dan. — Strela je udarila dne 17. junija v Št. Ilju v gospodarsko poslopje posestnice Jožefe Scharman. Živno so rešili. Bila je le za nizko svoto zavarovana.

Š Pred mariborskimi porotniki se je vršila v petek, dne 17. t. m., zanimiva sodna razprava. Na zatožni klopi sta sedela 36letni Simon Mali in njegova žena Ana Mali, oba posestnika v Brezju pri Studenicah. Obtožena sta bila, da sta oba sporazumno zažgala dne 20. julija 1909 lastno hišo v Brezju in s tem oškodovala banko »Slavijo« za 1750 K in »Nord British« za 855 K zavarščine. Obtožena sta tudi bila goljufije, da sta v škodo upnikov dala sekati les in sta tiho odstranila več stvari. Oba sta tajila, da bi ju zadevala kaka krivda. Porotni obravnavi je predsedoval višjesodni svetnik dr. Voušek, votanta sta bila dr. Reiser in Canjkar, zagovarjal je oba obtožena odvetnik dr. Jos. Leskovec, in sicer zelo spretno. Obravnava je trajala cel dan in še čez polnoč. Zanimivo je bilo in žalostno obenem, da je obtoženec oče in z njim vsi sorodniki z neko strastjo pričevali proti obtožencu. Porotniki so prvo in drugo glavno vprašanje zanikali z 8 proti 4 glasom, tretje in četrto pa potrdili z 9 proti 3 glasom. Sodni dvor je nato krog 1. ure ponoči 18. t. m. obsodil Simona Mali na šesttedensko in Ano Mali na tritedensko poostreno ječo z vsaktedenskim postom ter morata plačati sodne stroške.

Š Za ušesa ga primi. Kako veliki Slovani so agente banke »Slavije«, se vidi vsak čas bolj jasno. Strašnega radikalnega Slovana se navadno dela agent Weras v Mariboru. Njegovo slovanstvo je celo tako veliko, da pošilja zavednim Slovincem nemška pisma z nemško firmo. Krona njegovega radikalnega slovanstva pa so navadno njegove izpovedi pred sodnijo. V petek, dne 17. junija, se je vršila pred mariborsko poroto obravnava proti Simonu in Ani Mali. Kot priča je bil poklican tudi Johann Weras, glavni agent banke »Slavije« v Mariboru. Čudili smo se, da je ta Weras kar sam rad se poslužil — nemščine. Nihče ga ni silil k temu, ampak kar iz velike ljubezni do slovensčine in njenih pravic pred sodnijo je izpovedal priča Weras v tevtonskem narečju. Velikega Slovana, župana prestolice slovenske, člana mnogih slovenskih društev itd., pozivljemo, da prime svojega agenta Werasa v Mariboru pošeno za ušesa.

NAPAD NA VAREŠANINA — VENDOR-LE ZAROTA.

Sarajevo. Policijske poizvedbe sa dognale, da je takoj po napadu zažgala neka tretja oseba različne papirje, ki kompromitirajo Žerajiča kakor tudi njegove komplice. Poizvedbe na Dunaju, v Zagrebu in v Zemunu so dognale, da si je Žerajič začetkom meseca neke pridobil denar. Nadalje so tudi doznali, da je došel Žerajič v Sarajevo z namenom, da napade cesarja in sicer se je organiziral napad z neke strani, kateri se je šlo za cesarjevo osebo ali pa za to, da zmanjša vpliv cesarskih dni v Bosni in v Hercegovini.

Znanost in umetnost.

• Sv. Ciril in Metod v katehezi. (Slov. Učitelj 1910, št. 6.) Gg. duhovnike opozarjamo na ta zanimivi članek kateheta-strokovnjaka.

• Lepe podobe sv. Cirila in Metoda se dobivajo v prodajalni »Kato-

tiskovnega društva« (Ničman); 100 podobice se dobi za 3 K. Razširjajte te podobice med šolsko mladino in med ljudstvom.

• Marijino kraljestvo na Jutrovem. Krasno in mikavno pisana knjižica našega pesnika Silvina Sardenca je primerna za darilo šolski mladini višjih oddelkov; knjigo krasi ljubka vzhodna podoba Matere božje. Cena zelo okusno opremljeni knjigi je 50 vin.; na 10 izvodov 1 izvod zastoj.

Missali v najnovejših izdajah so na razpolago v »Katoliški Bukvarni« in se odlikujejo po posebno razločnem tisku, finem papirju in priročni obliki. (Glej oglas.)

Na vseh slovenskih gorah in hribih, na vseh točkah, ki so vidne daleč na okolu, naj se zasvetijo 4. julija ob 9. uri zvečer naši kresovi!

Pripravljajte se povsod za manifestacije 10. julija. Že sedaj nabirajte člane za svojo podružnico »Slovenske Straže«!

Dnevne novice.

+ Grozeča slovenska obstrukcija stoji zdaj v Avstriji v političnem ospredju in zato se z njo bavi vsa javnost. »Vaterland«, ki je v italijanskem vseučiliškem vprašanju, zlasti ko se je šlo za to, da ne pride fakulteta v Trst, igral takorekč prvo vlogo, v soboto na uvodnem mestu apeluje na Jugoslovane, naj vladnega kompromisnega predloga ne obstruirajo. Zdej, ko ni več nevarnosti, da pride laška univerza v Trst, ni povoda, da bi Slovenci iz svojih znanih patriotičnih in narodnih razlogov obstruirali fakulteto na Dunaju. Saj je načelo Slovanov, da imajo tudi Lah pravico do univerze. »Vaterland« pa pozablja glavno stvar: da imajo pravico do univerze tudi Slovenci, in sicer veliko večjo kakor Lah. Nato predločuje »Vaterland« Slovincem nevarne posledice eventualne obstrukcije: izzvali bi »resno notranjo krizo«, ki bi spričo izpremembe sistema na Ogrskem utegnila biti za avstrijsko polovico usodnega pomena. Končno pa pravi »Vaterland«: »Sicer pa je naloga vlade stremeti za tem, da ugodi opravičenim zahtevam Jugoslovanov v vseučiliškem vprašanju.« No, saj en nemški list, ki priznava upravičenost naših zahtev glede univerze! Tudi nekaj! Pa tudi v tisti češki javnosti, ki nas do danes ni razumela (razumejo nas izvestni Vseslovani le tedaj, kadar nas rabijo), se je začelo svitati. Tako nastopa katoliškonoarodni poslanec dr. Horsky v »Čehu« 19. t. m. odločno za slovenske zahteve. Popisuje, kako so Slovenci Avstriji vdani in jo na jugu varujejo, kako pa so zato zatirani, tako od Nemcev, kakor od Lahov in vlade. Popisuje slovensko šolsko mizerijo in nasilja nemške večine zlasti na Koroškem. »Kdor ima le trohico pravicoljubja v sebi, ta mora stati na strani Slovencev!« tako vzklika »Čeh« in pojasnjuje potem, da eventualna slovenska, oziroma jugoslovanska obstrukcija ne bi bila naperjena proti laški fakulteti, marveč zoper v l a d o, ki meri z dvojno mero. Geslo Čehov mora biti: »Dajte Lahom, kar je laškega, Slovincem pa, kar je njihovega!« — Kakor se vidi, v Avstriji vendar še nekateri vedo, da smo na svetu, celo med Slovani... Malo pozno sicer, pa upamo, da še ne prepozno...

+ Shodi S. L. S. Včeraj sta se vršila javna ljudska shoda S. L. S. v Smarju in v Št. Juriju pri Grosupljem. Oba shoda sta bila mnogobrojno obiskana. Prvemu je predsedoval deželni poslanec g. Košak, drugemu župan šentjurski g. Perme. Na obeh shodih je poročal državni in deželni poslanec dr. Susteršič svojim volivcem o delovanju poslancev S. L. S. v državnem in deželnem zboru in o načrtu deželnega odbora glede novega cestnega zakona. Volivci so poročilo s o g l a s n o odobrili in izrekli svojemu poslancu popolno zaupanje. Tudi se je na obeh shodih ljudstvo izreklo soglasno za načrt deželnega odbora o novem cestnem zakonu.

+ Ustanovljajte podružnice »Slovenske Straže«! Danes po priglasil ustanovitev podružnic »Slovenske Straže«: 38. Senožeče. — 39. Šmarje pri Jelšah. — 40. Sv. Florijan pod Bočem. — 41. Gorica. — 42. Gorje pri Bledu. — 43. Sv. Križ pri Mariboru. — 44. Zalec. — 45. Brežice. — 46. Cerklje p. Krškem. — 47. Dornberg pri Gorici. 48. Bilje na

Goriškem. — 49. Gradno p. Kojško na Goriškem. — 50. Kropa. — 51. Krka pri Zatičini. — Prosimo lepo iz vseh ostalih krajev nujnih naznanil. 10. julija naj manifestira vsa Slovenija!

+ **Za ustanovnika »Slovenski Straži«** z zneskom 200 K je pristopil državni in deželni poslanec dr. Ivan Šusteršič. Naj bi vzgled voditelja Vseslovenske ljudske Stranke posnemali vsi somišljeniki. Vsi k »Slovenski Straži«!

+ **Dopolnilna državnozborna volitev na Dolenjskem.** V Šmihelu pri Novem mestu so se zbrali zaupniki S. L. S. iz novomeškega okraja, da se posvetujejo o kandidaturi za državni zbor, ker hoče dosedanji državni poslanec, deželni glavar pl. Šuklje, v kratkem vsled bolehnosti odložiti svoj mandat. Sklenilo se je soglasno priporočati kot kandidata deželnega odbornika profesorja E. v. J. a. r. c. a. V kratkem se zbera tudi belokranjski zaupniki in potem bo odločil o kandidaturi definitivno centralni volivni odbor. Dosedanjemu državnemu poslancu pl. Šuklju se je na sestanku ob živahnem odobravanju z ozirom na velike zasluge, ki si jih je pridobil s svojim mnogoletnim delovanjem v državnem zboru za Dolenjsko in za slovenski narod sploh, izrekla najtoplejša zahvala.

+ **Po ceni fakulteta.** »Venkov«, glasilo češke agrarne stranke, piše kako so Lahi fakulteto po ceni dobili. Čehi se že desetletja bore za drugo univerzo v Brnu, ker praška ne zadostuje in sluhatelj je nimajo izlepa več kam djati, pravtako Rusini in Slovenci že celo večnost zahtevajo vseučilišče, ki jim gre, ne! — vlada in Nemci so vseučilišče dali Lahom, ki so ga kupili za bore — 15 glasov, s katerimi so vzdrževali klavarno večino barona Bienerttha. 15 laških glasov več velja kakor vsi Čehi, Slovenci in Rusini skupaj. Laška fakulteta je res po ceni.

+ **Za reciprociteto hrvaškega vseučilišča v Zagrebu.** Včeraj se je vršil v zagrebškem vseučilišču velik dijaški shod ki so se ga udeležili tudi vseučiliški profesorji in hrvaški poslanci. Shod je zahteval, naj se prizna veljavnost izpitov na zagrebški univerzi v avstrijski državni polovici, da se tako omogoči dijakom iz Dalmacije in Istre študiranje na zagrebški univerzi. Vse tozadevne resolucije so bile sprejete z navdušenjem. Hrvaški dijaki hočejo organizirati akcijo, da bi že sedaj vsi hrvaški dijaki iz Avstrije šli študirati na zagrebško vseučilišče, da bi tako avstrijska vlada ne imela drugih hrvaških uradnikov, kakor onih, ki so študirali v Zagrebu.

+ **Manifestacijski shod tržaških Slovencev** v vseučiliški zadevi se je vršil preteklo nedeljo ob ogromni udeležbi. Na shodu sta govorila dr. Vilfan v imenu političnega društva »Edinost« in državni poslanec dr. Rybač. Na shodu je bila sprejeta naslednja resolucija: Tržaški Slovenci, zbrani dne 19. junija 1910 v Narodnem domu v Trstu odklanjajo očitane, da nasprotujejo kulturnim zahtevam drugega naroda, katere so obrekovalci sami ponižali v predmet politične kupčije; povdarjajo svoje zahteve po slovenskih ljudskih šolah za tisoče slovenskih otrok v Trstu, po srednjih strokovnih šolah in po slovenskem vseučilišču; odobrujejo stališče »Jugoslovske zveze« in složno postopanje državnozbornih poslancev, ki ne dopuščajo, da se na šolskem polju da nasičenim zatiralcem edino, kar jim manjka, dočim odrekajo oni, ki se danes upajo v imenu kulture obsojati Slovence, tem poslednjim najelementarnejše na kulturnem polju; izrekajo državnemu poslancu Rybaču zaupanje ter ga pozivljajo, naj s tovariši vred nadaljuje zapričeti boj: za kulturo in pravico slovenskega naroda. Ta resolucija je bila sprejeta z gromovitim ploskanjem. K resoluciji se je odzval besedo, burno pozdravljen, dr. Jos. Mandić in predlagal, naj se pooblasti politično društvo »Edinost«, da naj pošlje na »Slovensko Enoto« brzojavko, v kateri izražajo tržaški Slovenci željo in pričakujejo, da bodo v tem tako važnem vprašanju vsi avstrijski Slovani in zlasti Čehi podpirali Jugoslovane in še posebej tržaške Slovence. Dr. Rybač je predlagal, naj se pošlje enako brzojavko tudi »Poljskemu kolu«, ker so Poljaki, žalibog, ravno taki afaristi, kakor Italijani in se ne brigajo za druge Slovence. Oboje je bilo z odobravanjem sprejeto. Zborovalci so se razšli pojoč slovenske himne.

+ **Za knezoškofijskega duhovnega svetnika** je imenovan č. g. Avguštin Šinkovec, mestni župnik v Škofji Loki. Čestitamo!

+ **Iz deželnega odbora.** Za deželni muzej kranjski se nakupi zbirka slik pl. Goldsteina, ki predstavljajo domače kraje, med drugimi tudi sprejem cesarja Franc Jožefa in cesarice Elizabe-

te v Ljubljani leta 1856. — V okrajni cestni odbor loški sta imenovana Fr. Lužar in Novi vasi pri Rakeku in Ivan Turk v Ložu. — V zdravstveni zastop kočevski je imenovan c. kr. profesor v pok. Jožef Oberhoffl. — V zdravstveni zastop Fara pri Kostelu je imenovan župnik Al. Češarek.

+ **V kuratorij obrtnopospeševalnega zavoda** je imenovan deželni odbor: Kot zastopnike malega obrta gg.: Fr. Končan, ključavničar v Domžalah; Ivan Ronke, zidar v Cerknici; Leopold Cigler, črevljar v Novem mestu; Jernej Ložar, krojač v Ljubljani; Fr. Pust, tesar v Ljubljani; Anton Rojina, mizar v Ljubljani; kot namestnike pa: Al. Finžgar, kamnosek v Škofji Loki; Matej Trpin, slikar v Ljubljani; Ivan Srebot, črevljar v Ljubljani; Ivan Pengov, podobar v Ljubljani; F. Šiška, kolar v Ljubljani; Iv. Sirk, mesar v Ljubljani; kot zastopnike domačega obrta gg.: Valentin Šolar, načelnik žebljarske zadruge v Kropi; Fr. Pakiž, župan v Damah pri Ribnici; kot namestnika: L. Eržen, načelnik sodarske zadruge na Česnjici; Miha Tanko, lončar v Nemaški vasi pri Ribnici. Konstituiral se bo obrtnopospeševalni zavod v deželnem dvorcu dne 27. junija ob 10. uri dopoldne. Navzoč bo tudi zastopnik ministrstva.

+ **Veliki nered v idrijskem okrajnem zastopu,** pri katerem se je izkazala po reviziji, izvršeni od deželnega odbora, diferenca 82.163 K 15 h na škodo cestnemu skladu, je dal povod deželnemu odboru, da je sklepal o tem, kako priti v okoliščini bodočnosti takim razmeram. Vpeljale se bodo redne revizije vseh okrajnih cestnih odborov, uredilo knjigovodstvo in uprava denarjev, kajti dosedanja praksa se je izkazala kot jako pomanjkljiva.

— **Velik ogenj.** V Petrinjah pri Št. Petru na Krasu nastal je v nedeljo, 19. t. m. ponoči tako nenadoma ogenj, da so se komaj rešili ljudje. **Zgorelo je pet hiš z gospodarskimi posopji.** Nekaterim posestnikom zgorelo je prav vse do tal in niso mogli ničesar rešiti, niti najpotrebnejše obleke ne. Zgorelo je tudi nekaj prašičev. Nesrečni pogorelci so sami revni posestniki in zavarovani le za male vsote, zato se obrača podpisani duhovniški urad do usmiljenih src, da pomagajo, kakor že v mnogih drugih slučajih, tudi sedaj nesrečnim pogorelcem, bodisi v denarju ali pa tudi v obleki. — Duhovniški urad v Št. Petru na Krasu.

— **Strelna ubila mladeniča.** Iz Podbrezja se nam piše: Dne 18. t. mes. je treščilo v vasi Britof. Strelna je ubila pridnega mladeniča Jožefa Škofic, ko je pripeljal voz detelje pred kozolec. Žalost matere-vdove nad izgubo edinega sina je velika.

— **Sokolska župa v Gorici.** Na zlet primorske župe v Gorico dne 19. t. m. je prišlo okrog 600 Sokolov. Prišlo jih je iz Trsta okrog 200, idrijska župa je prinesla 100 Sokolov, iz drugih krajev Kranjske skoro 100, tako da je Sokolov z Goriškega bilo komaj 200. Ko so korakali po Korusu v Št. Peter, je napravilo najslabši vtis to, da niso znali korakati. Korakanje je bilo zelo klavarno. Eden od Sokolov je skušal dopovedati svojim bratom, naj bolje korakajo, z besedami: »Morste mal aufpasat naprej.« Ta opomin pri Sokolih ni imel sicer nobenega uspeha, a je vzbudil veliko veselost pri gledavcih, ki so stali ob strani. — V Št. Petru je izmed vseh teh 600 Sokolov nastopilo le 196 telovadcev pri prostih vajah. Pa še ti so strašno slabo telovadili. Naraščaja je nastopilo 112 v velikem neredu. Šolska oblast je sicer prepovedala šolskim otrokom udeležbo pri telovadbi; a Sokoli na take prepovedi zvižgajo, ker imajo potuho povsodi. Telovadili so večinoma otroci »Šolskega doma«. — Reda ni bilo nobenega. Po telovadbi, ki je trajala vsa skupaj komaj eno uro, se je začel ples, kar pravzaprav je bil edini namen cele prireditve. Splošna sodba je vseh nepristranskih ljudi, da je bila to prav slaba prežgana župa.

— **Nesreča.** Jože Kastelic, kočarjev sin iz Podgaberja, je 17. t. m. opiral voz sena. Ko je pa uvidel, da ga ne zdrži, je hotel uiti. Zvrtačajoči voz ga je pa vjel za noge in mu zlomil desno nogo v goleni.

— **Razpisana srednješolska mesta.** Od 4. — 17. junija so bili objavljeni sledeči razpisi: Moderna filologija: Solnograd (g. D. l. gr.), Heb (r. Fr. D., 25. VI.), Trutnov (r. Fr. D., 25. VI.), Idrija (r. D. l. gr. in Fr. D., 10. VII.). — Klas. fil.: Kromerž (g. L. G. d., 30. VI.), Feldkirch (g. L. G. d.), Ljubljana (II. drž. g., L. G. slov. ali d., 10. VII.). — Zgodov.-zemljepis: Gradec (II. r., H., 30. VI.). — Mat.-fiz. skupina: Brno (I. r., M. Geom., 22. VI.), Dunaj IV. (r., M. Nl., 10. VII.), Idrija (r., M. geom., 10. VII.). — Prirodopisna skupina: Ljubljana (I. drž. g., Ng., m. n., 10. VII.). — Prosto-

ročno risanje: Idrija (r., 10. VII.). — Telovadba: Ljubno (g., 30. VI.). — Suplature: Lipnik (dež. r., Fr. D., Fr. E. in M. geom., 10. VII.), Idrija (r., asistentsko mesto za prostoročno risanje, 10. VII.). — Kratice in znaki kakor navadno.

— **Umrla** je v Radovljici gospa Antonija Sila, vdova c. kr. okr. narednika, stara 64 let.

— **Slov. katol. akademično društvo »Dan«** v Pragi ima dne 21. t. m. svoj II. občni zbor. Občni zbor se vrši v prostorih »Kolleja Arnošta z Pardubic« ob pol 8. uri zvečer.

— **Par črtic iz koperske razstave.** Pred kratkim sem bil v Kopru. Pri tej priliki sem posetil razstavo, o kateri se je že mnogo pisalo in govorilo. Mislim sem si: Naj si jo ogledam, da vidim, kaj je na stvari. Odkrito priznam, da sem bil kar presenečen, ko sem ogledoval v resnici bogato opremljeno razstavo. Posamezni paviljoni so sezidani v primernem, zelo posrečenem slogu in vsi prostori, kjer se razstavljeni predmeti, so okusno okrašeni in razstavljeni predmeti so srečno razvrščeni. Opaža se fini okus pri razvrstitvi posameznih predmetov. Mnogo lepih, da, naravnost krasnih umotvorov ti kažejo posamezni prostori. Posebno veliko hvalo žanjejo prostori, v katerih so razstavljeni cerkvene umetnine, potem kjer so razstavljeni ženska ročna dela in pa kjer so razstavljeni predmeti za šport. Pa tudi drugi prostori nam kažejo mnogo zanimivosti. Tu vidiš stare narodne noše iz Istre, tam razne gospodarske in gospodinske priprave. Zopet vidiš zelo stare slike, pa tudi moderne slike v secesiji. Opaziš najnovejše stroje in najbolj primitivno orodje. Vsi ti predmeti pa so zloženi v takem redu, da oko res uživa na tej lepi harmoniji. A kljub temu, da je ta razstava dostojna, da smem reči, naravnost lepa, vendar pa šteje do zdaj primeroma zelo majhno število obiskovalcev. Temu so skoro gotovo krivi nekateri prenapeteži, ki hočejo po vsej sili vtisniti celi razstavi popolnoma italijanski značaj, dasiravno so v razstavi predmeti tudi drugih narodnosti. Vsi napisi in navodila so edino le v italijanščini, tako da se tujci, nevedčji temu jeziku, le težko orijentirajo. Še posebno veliko neprevidnost pa so storili s tem, ker so nad vhod v razstavo postavili velikega beneškega leva. Da so Koperčani v rodu Benečanom, je znano; vendar treba pomisliti, da je Koper v Avstriji in torej nikakor ne kaže staviti na pročelje razstavi močnega beneškega leva. Zmerni Koperčani to obsojajo, dobro vedoči, da taki odnošaji marsikoga odvrnejo, da ne gre v razstavo, ki pa je sama na sebi res vredna, da se jo poseti, ker nam nudi v pogled lepo število zelo zanimivih predmetov.

— **Iz okna je padel** včeraj v nedeljo v Kjarbolu nad Trstom štiri letni deček Bruno Furlan in se namah ubil. Mati je od žalosti zbolela.

— **Tisti iredentovec,** ki so ga nedavno iz Trsta eskortirali v Celovec, koder ga bodo sodili, se piše Ferluga. Bajje je ta mladenič z zvezi z bombami, ki so jih našli v tržaškem telovadnem društvu.

— **Umrla** je v Kranju gospa Jožefa Babič roj. Jeran, stara 82 let. Svetila ji večna luč! — V Gorici je umrl Jos. Redl, vpokojeni c. kr. višji gozdarski svetnik, star 76 let.

— **Strelna je ubila** preteklo soboto pet žensk, kmetic, ki so delale na polju, v mestu Liču v hrvaškem Primorju.

NAŠE UČITELJSTVO.

Iz Reške doline na Notranjskem.

Podružnica »Slomškove zveze« je imela zadnji četrtek v Košani svoj navadni shod. V ta namen se je sešlo v omenjenem kraju okrog 45 društvenikov in tudi nekaj prijateljev šole in krščanskega učiteljstva. Zborovanje se je vršilo v sobi III. razreda košanske ljudske šole, katero je domači nadučitelj lepo in okusno okinčal. Hvala mu za ta velik trud.

Podružnični predsednik otvori ob napovedani uri zborovanje, pozdravi vse dole ude in neude ter se preide na to k dnevnemu redu. O prvi točki: »Šola in ljubezen do domovine« je govoril temeljito, navdušeno, premišljeno in zelo poučljivo premski župnik g. M. Škrjanec, za kar se mu je izrekla zahvala in priznanje za ta izborni referat. Poročevalca so navzoči naprosili, da se njegova razprava priobči v »Slovenskem učitelju«, kar se tudi zgodi. Naslednja točka »Zemljepisje iz lastne izkušnje« je bila zanimiva, posebno radi tega, ker nam je g. predavatelj Ravnika pod praktične zglede iz tega važnega predmeta v ljudski šoli glede na to, kako je poučevati mladino iz zemljepisja v višjih razredih, da podajo tvarino otroci tudi v resnici umejo!

Tretja točka: »Varčna mladina varčni gospodarji« (poročevalec g. nadučitelj Ferdo Grad) je bila jako primer na za sedanje čase. Govornik je v svojem obširnem referatu razmotrival poljudno in znanstveno, podprto z resničnimi izgledi iz življenja, koliko lahko stori že šola pri mladini, da jo navaja na varčnost, kar je neizmerno velicega pomena za poznejše življenje!

Prav umestna in zanimiva je bila tudi zadnja razprava: »Stanovsko vprašanje mladih deklet«. G. Ravnika je v tej razpravi kazal na dobre — pa tudi slabe strani pri odgoji mladih deklic, kojih poklic je bil, je in še bo vedno kot najvažnejši, najplemenitejši in najkoristnejši v človeški družbi — to je: da postanejo enkrat dobre, po božne, skrbne, delavne in marljive gospodinje in matere slovenske, ker od teh je odvisna boljša bodočnost našega naraščaja — in vsega slovenskega naroda! — Vse te referate so zborovalci poslušali s posebnim zanimanjem ter so končno izrekli nado, da se priobčijo vsi svojedobno v našem stanovskem listu — »Slovenskem učitelju«. — S tem je bil izčrpan dnevni red! Prihodnji shod se vrši dne 14. julija pod Premom v Reški dolini, na kar opozarjamo že zdaj svoje ude in somišljenike. — Končno bodi dovoljeno še omeniti, da je domači g. župnik Karol Lenassi pogostil vse Slomškarice in Slomškarje po staroslovenskem običaju, za kar se mu iskreno zahvaljujem! Značilno pri tem zborovanju je bilo tudi to, da se ni čula niti ena pikra beseda proti našim stanovskim nasprotnikom. Tako je prav in modro! Pokažimo svetu, da hočemo edino le z delom koristiti šoli, z lepim zgledom pa povzdigniti svoj stanovski ugled pri slovenskem ljudstvu.

Ljubljanske novice.

Ij **Seja odbora S. K. S. Z.** je danes ob 8. uri zvečer.

Ij **Seja »Jugoslovske Strokovne Zveze«** bo v torek, dne 21. t. m. ob pol 7. zvečer v pisarni »Jugoslovske Strokovne Zveze«, hiša »Zadružne Zveze«, Dunajska cesta št. 32.

Ij **Včerajšnja velika vrtna veselica** »Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov« na vrtu Rokodelskega doma se je v vsakem oziru izvršila na čast društvu. Daljše poročilo smo odložili za jutri.

Ij **Dar.** Neimenovan rodoljub je podaril »Slovenski Straži« 50 K, slovenskemu glasbenemu društvu »Ljubljana« pa 50 K. Naj bi vzbudil mnogo posnemalcev, ki bi tako z dejanji kazali razumevanje za kulturno delo.

Ij **Na oklicih** so bili včeraj: g. dr. Francišek Derganc, ordinarij, z gospodično Hedvigo Tauber, g. Francišek Orožen, c. kr. profesor, z gospo Hildergardo Brachtel, roj. Zeschko.

Ij **Sokolska župa** je začela te dni hudo vreti in je ušla iz lonca po Ljubljani. Včeraj je župa pavalala po mestu, na čelu ji muzika. Sprevod je bil kaj malo eleganten. Pred župo je kipel naprej ves mestni peteršiljček, otročad iz vseh kotov, z njim se je vila sama župa, na čelu ji brat Drenik, ki je zastopal menda deželni odbor, pri katerem je ravnokar avanziral. Ostali župarji niso napravili nobenega posebnega vtisa, bili so sami pristni ljubljanski obrazi; na deželi za žaltovo sokolsko župo namreč ne marajo. Udeležba iz Kamnika in Šiške je posebno lepo pokazala, da ondi Sokoli nimajo več mesa za dobro župo. Vkljub temu pa je včeraj sokolska župa imela vendarle neko specialiteto: bratje »telovadci« od 50 let naprej so tvorili namreč poseben oddelek, ki je sestojal iz samih lepo zavaljenih trebuhov, vravnanih v dve vrsti: to so bili župni ocvirki, kakor jih je nemudoma krstil ljubljanski vic, ki je ob strani gledal. Župarji, ki so korakali pred in za temi debeluharji, so imeli vsi iz previdnosti rože v rokah ter so jih vsak čas tiščali k nosovom. Ker so si župarji izbrali ravno pripravnih čas okoli popoldne, ko gre občinstvo iz nunske in šenklaške cerkve, ali pa se vrača iz Tivolija in vse misli ravno na župo, so imeli zadosti radovednih gledavcev; ker pa ni izpočetka nikomur padlo v glavo tako župo pozdravljati, so se župarski prijatelji, sorodniki in prijateljice hitro zmenili in tekli naprej k rotovškemu vodnjaku, da župo še bolj zvodené. Tam so čakali na župo in je iz par tenkih vratov pozdravilo župo nekaj »Nazdarov«. Ker pri župi v nedeljah po stari ljubljanski navadi mora biti tudi puta, se je po Ljubljani opazilo tudi nekaj putk, ki so v redko župo metale rože in podobno sočivje. Ves sprevod je napravil silno klavrn vtis, mnogim so se pri korakanju mešale noge in se tresle v kolenih, kakor da bi župarji morali v resničen boj. Šiškarski in nekateri drugi župarji

pa so po svoji čudovito majhni postavi vzbujali splošno mnenje, da je to župarski »naraščaj«. Včerajšnja sokolska župa je bila še mnogo slabša, kot prejšnjo nedeljo in je napravila le vtis slabo pogrete mineštre.

Ij Razstavljene risbe gojencev vадnice, učiteljska in I. državne gimnazije. Včeraj, 20. t. m. in danes na razstavljenih učnih delih risarskih oddelkov učencev vадnice, učiteljska in I. državne gimnazije na tukajšnji c. kr. pripravnici pod vodstvom gosp. prof. Franc Suharja. Na mnogih risbah se vidi dober uspeh in nekatere risbe, posebno v barvah, so prav dobre. Dandanes se mnogo polaga pažnje na to, da se učenci privadijo takoj uporabljati čopič in barvo, da tako čim hitreje podajajo pravo obliko, kakor tudi kolorit predmeta v naravi; objednem pa se skuša tudi vzgojevati individualnost učencev, oziroma učen. Najboljši uspeh se opaža v IV. razredu deklishe vадnice ter v II. in III. oddelkih učiteljska, kateri vsebujejo nekaj prav izbornih risb.

Ij Kranjsko društvo za varstvo živali bo imelo svoj letošnji redni občini bor danes zvečer ob 8. uri v srebrni dvorani hotela »Union« s tem sporedom: 1. Poročilo o društvenem delovanju v preteklem upravnem letu 1909; 2. poročilo blagajnikovo; 3. proračun za leto 1910; 4. dopolnilne volitve; 5. volitev dveh revizorjev; 6. prememba pravil in 7. slučajnosti. Vse prijatelje živali vabimo, da se v obilnem številu udeležijo tega zborovanja, na katerem se bode razpravljalo o razširjenju društvenega delokroga.

Ij Ogenj na Barju. Danes ponoči je na llovici pogorela hiša Pavla Mrzli-karja. Pogorel je tudi hlev. Prebivalci hiše so si komaj rešili življenje, vse drugo je zgorelo. Ljubljansko ognjegasnno društvo je došlo na pomoč, prvi oddelek točno, drugi oddelek pa se je zopet silno zapoznil, ker zopet ni bilo ob pravem času konj na mestu. Tudi sicer se je opazilo tako malo točnosti, da bi pri kakem večjem požaru v mestu take razmere v ognjegasnem društvu lahko postale usodepolne. Naj se ne čaka, da bo šele velika nesreča pokazala, kakih preuredb je treba med ognjegasci!

Ij Združeni pionirski oddelki 28. pehotne divizije so se pretekli teden zopet razdružili. Častniki in moštvo se je v soboto povrnilo k svojim polkom. V slučaju, da se prične prihodnje leto s poglobitvijo ljubljanske vaje, izostanejo pionirske vaje v Ljubljani.

Ij Cirkus Henry pride v Ljubljano.

PORTUGALSKA PRED VSTAJO?

Portugalska vlada je odstopila, ker kralj noče razpustiti zbornice. Portugalska poročila se glase zelo resno. Republičani se namreč pripravljajo na vstajo in hočejo proglasiti republiko. Trdi se tudi, da namerava kralj odstopiti.

Lizbona, 20. junija. Kralj je pisal Lucianu Castru in ga prosil, naj izjavi svoje mnenje o krizi. Sodijo, da sestavi novo portugalsko vlado Antonio Acevedo.

Telefonska in brzojavna poročila.

ODLOČILNA SEJA »SLOVANSKE JEDNOTE«.

Dunaj, 20. junija. Dr. Šusteršič je sklical parlamentarno komisijo »Slovanske Jednote« na sredo 22. t. m. ob pol 10. uri dopoldne. Edini predmet bo stališče »Slovanske Jednote« v zadevi laške fakultete. Odločitev »Slovanske Jednote« se pričakuje v parlamentarnih in vladnih krogih z največjo nape-tostjo. V vladnih in nemških krogih se goji nada, da se razbije ob tej točki »Slovanska Jednota«. Jugoslovani kažejo mirno odločnost.

Dunaj, 20. junija. Neznani spletkar je spravil v sobotni »Slovenski Narod« brzojavko, kjer sumniči »Slovenski klub«, da spletkari v vseučiliški zadevi. V poučenih krogih, zlasti v »Slov. klubu«, je vzbudila ta brzojavka opravičeno veselost. Zalostno pa je vsekakor, da celo ob tako resni uri znani spletkar ne miruje. Sicer pa se zavesa kmalu dvigne in videl bo svet dejanja, ki bodo popolnoma jasna. Zvršilni odbor bo jutri določil svoje predloge za plenarni zbor vseučiliškega kluba, ki se snide v sredo popoldne ali četrtek zjutraj. Sklepi vseučiliškega kluba bodo edino merodajni za nadaljni razvoj zadeve. — Vse novice, ki se pošiljajo doslej v svet o »zahtevah« Slovencev ali njihovem postopanju, niso drugega kot spletkarije, deloma od nemške, deloma pa tudi od druge strani. — A te spletkarije ne morejo doseči svojega namena, ker hvala Bogu ne morejo nikakor vplivati na edino merodajno odločitev vseučiliškega kluba.

DEMONSTRACIJE PROTI LASKI PRAVNI FAKULTETI NA DUNAJU.

Dunaj, 20. junija. Danes so bile pred vseučiliščem velike demonstracije nemških buršev proti ustanovitvi laške pravne fakultete na Dunaju. Nemškim buršem ne gre v glavo, kako naj bi bil sedaj nakrat Dunaj primeren za laško pravno fakulteto, dočim so jih prej vsi nemški poslanci hujskalo proti njej.

† MADEYSKI UMRL.

Lussinpiccolo, 20. junija. Gosposko-zbornični član, bivši minister Stanislav vitez pl. Madeyski je včeraj umrl v svoji vili na Velikem Lošinju. Mrliča prepeljejo v Krakovo, kjer bo pokopan v četrtek.

GENERAL VAREŠANIN POVIŠAN V BARONSKI STAN.

Budimpešta, 20. junija. Ogrski uradni brzojav uradno javlja, da je Varešanin povišan v baronski stan.

KOLERA V AVSTRIJI.

Lvov, 20. junija. Danes je zdravniška preiskava dognala, da je v Podwo-loczysku iz Rostova ob Donu došla in ondaj umrla žena Puls umrla na azijski kolero. Novih slučajev ni. V Rusiji je zadnji čas nad 100 oseb umrlo na kolero.

NEČLOVEŠKI STARŠI.

Trst, 20. junija. Do smrti sta pretepla svojega 10letnega sina Ivana zakonska Anton in Frančiška Gustinčič pri Sv. Ivanu pri Trstu. Otrok je preteklo soboto vsled ran in udarcev v bolnišnici umrl. Policija je živinska stariša zaprla.

ČEHI NAJBOLJŠI TELOVADCI NA SVETU.

London, 20. junija. Pri sobotni mednarodni tekmi za svetovno mojstrstvo v telovadbi so priborili češki telovadci prvo (782 pik), francoski drugo (705 pik) in angleški tretje (633 pik) mesto.

BOJKOT GRKOV.

Solon, 20. junija. Bojkot proti Grkom se je razširil sedaj tudi na grške trgovce.

DVONADSTROPNA HIŠA SE JE PODRLA.

Lvov, 20. junija. Tu se je podrla danes zjutraj dvonadstropna hiša. 30 oseb je zasutih pod razvalinami. Doslej so izvlekli 6 mrtvih in 18 več ali manj ranjenih. Pod razvalinami bo najmanj 10 mrtvecev.

SILEN CIKLON.

New York, 20. junija. Tu je včeraj pol ure divjal silen ciklon. 10 oseb je mrtvih.

GROZEN SAMOUMOR.

Brandeis, 20. junija. Na grozen način se je usmrtil tu neki krojač. Nabil je samokres z malimi kamenčki in s peskom, ki ga je izstrelil v usta. Nesrečnežu je strel raztrgal glavo.

POVODNJI IN NEURJA.

Konstanz, 20. junija. Bodensko jezero vedno bolj narašča. Včeraj je pričelo v Švici iznova deževati. Voda je v Rohrschachu pridrla do glavnih ulic. Cela Mustad-dolina je poplavljen. Poslali so vojske na pomoč.

Kolin, 20. junija. V Arski dolini zopet vozijo vlaki. Povodenj je malone popolnoma uničila mesto Adenan. Po mestu je drla štiri ure 2 metra visoka reka. Po hišah je blato naplavljeno 1½ metra visoko. Utonil je neki gostilničar s štirimi otroci. Trdi se, da je utonilo 150 oseb.

ŠKODA, KI JO JE NAPRAVILA V ŠVICI POVODENJ.

Bregenc, 20. junija. Škoda, ki jo je povzročila povodenj, cenijo na 1,800.000 kron.

VODJA »ČRNE ROKE« V AMERIKI PRIJET.

Sodišče 2. okraja v Newarku, N. J., je stavilo Italijana Avgusta Sarno, ki je baje vodja zloglasne italijanske organizacije izsiljevalcev in morilcev, pod velikansko jamčevino v znesku 60 tisoč dolarjev. Dosedaj še ni nobeno ameriško sodišče kakega jetnika stavilo pod tako veliko jamčevino, kakor imenovanega Italijana. Sarnota, ki je že dolgo časa na glasu kot vodja organizacije La Mano Nera, so prijeli v New-Yorku, in sicer vsled obtožbe radi napada z bombami, cestnega ropa, vloga, nasilnega prihoda v tuja stanovanja, izsiljevanja in velike tatvine. Takoj potem, ko je bil v New-Yorku prijet, je država New-Jersey naprosila, da ga izroče tamošnjim oblastim, kar se je sedaj zgodilo. Jetnika so poslali v četrtek v Newark. Pred petimi meseci je Sarno stanoval na 5. ulici v Newarku, N. J., toda ko so tedaj razne druge člane imenovane organizacije prijeli, je neznanu kam izginil. Vsled tega je pričela policija tudi njega iska-

ti. Bežal je v New-York, kjer je živel najprej pod imenom Augusto de Martino v hiši 13 iztočna 117. ulica, kjer je pričel trgovino s kavo. Od tam se je kasneje preselil na iztočno 110. ulico, kjer so ga tudi prijeli. Zaprt je bil v Tombah, dokler se ni vse potrebno odredilo za njegovo izročitev oblastim države New Jersey. Osem njegovih so-krivcev so že preje zaprli in sedaj so vsi zaprti v Newarku, N. J. — Sarno je med drugim obdolžen, da je dne 30. julija 1908 z bombami napadel banko Salvadore d'Auria in 17. oktobra 1909 gostilno Vincenzo Guarrina. Oba poslojpa sta bila vsled razstrelbe razdejana. V marcu 1909. je s trupom omam- mil svojega rojaka Rafaelo Capagnolija in mu potem odvzel 710 dolarjev. Na isti način je oropal tudi svojega rojaka Domenico Zerhano. Tudi njegove tova- riše je sodišče stavilo pod velike jam- čevine, katerih najvišja znaša 15.000 dolarjev.

Razne stvari.

Proti avtomobilom. Francosko me- stece Montgeron je edini kraj, kjer imajo antišofersko ligo. Člani te lige so vsi prebivalci in njihova dolžnost je, da pritečejo na cesto in jo v gručah zapro, ako opazijo, da kak avtomobil hoče prehitro voziti skozi mesto. Avto- mobil, ki prehitro prevozi, se ustavi in pouči na ta način, da se mu razbije šipe ter poreže pnevmatike. Dostikrat pa vzajemni meščani razbijejo kar cel avtomobil. Če se pa avtomobilistom še drugega ne zgodi, pa pride mestni po- licaj in jih zapíše, ker so prehitro vo- zili. Meščani pa so zelo zadovoljni s svojimi uspehi.

Neobjavljen roman Ivana Turgen- jeva. Rojak pokojne umetnice Pavline Viardot-Garcia, Alfred Garcia, je pred nekaj dnevi sporočil neki privatni ose- bi v Peterburgu, da se je našel po smrti umetnice rokopis romana Ivana Turgenjeva, ki doslej še ni bil objavljen in o katerem se tudi ni ničesar vedelo. Rokopis ima naslov »Življenje za umet- nost«, roman v dveh delih. Posvečen je Pavlini Viardot. V rokopisu manjkajo tri strani v sredini romana. Na koncu je napisana opazka Pavline Viardot, v kateri se prosi, naj se ta roman ne pri- obči prej, predno ne mine deset let po njeni smrti.

Izseljevanje na Hrvaškem name- rava vlada tako urediti, da hrvaške in srbske kmečke zadruge prevzemo za- stopstvo prekomorskih parobrodskih družb. Upati je, da bodo te zadruge v nasprotstvu z agenti gledale pred vsem na dobrobit ljudstva in ne bodo izselje- vanja umetno pospeševale vsled last- nega zasluzka. Raznim agentom pa to seveda ne bo všeč.

Koliko vina se je pridelalo po ce- lem svetu leta 1909? Francoska je pri- delala 63 milijonov hl, Italija 41, Av- strija 45, Portugalska 31, Rusija 24, Čilska 23, Grška 22, Ogrska 192, Nem- čija 19, Rumunska 17, Turčija 15, Zedi- njene države 15, Bulgarska 12, Argen- tina 11, Švica 1, Srbija 0,65, razne države 1. Skupaj torej okroglo 130 mi- lijonov hektolitrov.

Koliko je domačih živali na svetu?

Gospodarsko ministrstvo v Washing- tonu je izdalo v svojem uradnem listu zanimivo statistiko o številu koristnih četveronožcev na vsem svetu. Po tem izvestju je na zemlji 580 milijonov ovac, 95 mil. konj, 7 mil. mul, 8 mil. oslov, 100 mil. koz, 21 mil. bivolov, 2 mil. ka- mel in 150 mil. prešičev. Največ pre- šičev je v Združenih državah, to je 50 milijonov, torej ena tretjina vseh pre- šičev na svetu.

Nov smodnik je iznašel angleški kemik Hale, kakor se poroča iz Londo- na. Smodnik, če ga vžge, ne kaže nobenega plamena. Vest o tej iznajdbi se je hitro razširila med vojaškimi krogi in vzbudila veliko zanimanje. 26. maja je dospela v London komisija angleških, francoskih, nemških in avstrijskih strokovnjakov, ki so iz- najdbo preizkusili. Pri poizkusih so bi- li navzoči tudi francoski, nemški in av- strijski vojaški atašeji.

Cigarete iz čaja. »Matin« poroča, da ekscentrične angleške dame ne pi- jejo več čaja, ampak ga kade. Nekatere dame, ki so znane v Londonu kot pisa- teljice, pokade na dan 20 do 30 čajevih cigaret. V salonu neke dame iz aristo- kratskih krogov se ponudi gostom ved- no po obedu čajeve smodke. Nekoliko najbolj znanih londonskih gledaliških oseb prireja gotovo dvakrat na teden sestanke, pri katerih ne pijejo, ampak kade čaj. Neko društvo pisateljic v Kensingtonu je ustanovilo že posebni klub za kajenje tobaka. Prodajalci to- baka tudi zadostno ustrezajo novim potrebam: v Londonu je mogoče že povsod kupiti čajeve cigarete.

Amerika — stot milijonska država. Ljudsko štetje, ki se je vršilo v ameri-

skih Zedinjenih državah že od novega leta, je skoro že končano. Zanimive so številke, ki jih nudi končno delo ljud- skega štetja. Ameriška Unija bo v ne- koliko letih država s sto milijoni pre- bivalstva. Sedaj je vsega prebivalstva 91,424,423 in je ta številka od zadnjega ljudskega štetja narasla za 15,121,036. New York ima sedaj 4,563,605 prebival- cev, lansko leto pa je imel 4,730,350. Tu- di v Chicagu se je znižalo število pre- bivalstva. Sedaj jih je 2,282,926, kon- cem lanskega leta pa je bilo 2,610,681 prebivalcev. Na prvi pogled je to dej- stvo malo čudno. Vzrok pa je temu iz- seljevanje delavskih slojev v okolico New Yorka in Chicaga vsled novih ugodnih železniških zvez in pa tudi ce- nejših življenjskih pogojev. Podobno se n. pr. vrši tudi v Londonu. Za ljud- sko štetje v Ameriki je bilo treba ogromno število uradništva in seveda tudi velikansko vsoto denarja. Doslej je veljalo ljudsko štetje v Zedinjenih državah 15 milijonov dolarjev. — Ljud- sko štetje v Avstriji, za katero se že vrše obsežne priprave, bo 31. decem- bra t. l.

Zaradi dedščine — znoreli. Iz Bad- na se poroča o izrednem dogodku 14. t. m.: Pred letom je neka stara gospodič- na Weizenberger podedovala 150.000 K in je od tega časa živela s svojo staro služkinjo v vednem strahu pred drugi- mi ljudmi popolnoma samotno. Obe ženski nista eno leto zapustili stanova- nja ter ste se ves čas živeli samo z jajci, maslo in žemljami, kar jima je prina- šal nek bližnji branjevec. Domišljevali ste si, da morejo biti vse druge jedi za- strupljene. Pred nekaj dnevi pa je Wei- zenbergova obolela in treba je bilo po- klicati zdravnika, ki je tudi prišel. Ta je spoznal, da ste obe ženski postali po- polnoma slaboumni v samoti. Zato je takoj odredil, da se ji odda v bolnišni- co. To pa ni bila lahka naloga. Ko je prišel pred hišo rešilni voz, ste začeli obe zabijati vrata in okna, da so mogli le z največjo silo udreti v stanovanje.

Protest bosenskih deželnih uradni- kov in učiteljev. Društvo bosensko- hercegovskih uradnikov je poslalo skupnemu finančnemu ministru Buri- anu vlogo, v kateri protestira proti za- postavljenju uradništva in učiteljstva ob cesarjevem prihodu. Oboje je postop- panje vlade globoko žalilo. — Enake pritožbe je sedaj v Bosni povsodi čuti; vlada je naravnost nečuvno postopala in silila v ospredje le svoje mameluke, vse druge poštene in zasluzne elemen- te, pa je izključila iz cesarjevega obliž- ja. Cesar je marsikaj opazil in dal tudi razumeti, kako malo ga zadovoljujejo gotove odredbe vlade. Zabavna je tale vest, ki jo prinaša »Agr. Tagblatt«: K sprejemu v vladni palači so bili najpr- ve pripuščeni deželni uradniki; vlada je izbrala le nekaj malega svojih mož od dvornega svetnika naprej, ki so bili vladarju že vsi znani. Cesar, ki vé ce- niti delo nižjih uradnikov, je vprašal: »Kaj so to vsi uradniki vlade?« Nato je ministrski predsednik Bienerth, ki je stal za cesarjem, čisto razumljivo zaše- petal: »Ne, to so samo oni, ki so zado- voljni.«

Judovsko gibanje. Dunaj, 14. ju- nija. Dne 27. in 28. junija bo v Berlinu letno zborovanje sionistov. Judovski nacionalni fond ima 2 milijona mark kapitala. Naseljevanje judovskih de- lavcev v Palestini napreduje, a počasi. Predsednik organizacije sionistov, D. Wolffsohn v Kolinu, ki je pred kratkim nadzoroval judovsko federacijo v južni Afriki, ter je potoval od tam v Palesti- no, je bil pred malo časa na »informa- cijskem« potovanju v Lvovu in drugih galicijskih mestih. Judovska federacija v Kanadi je sklenila, da vpiše umrlega angleškega kralja Edvarda v zlato knjigo nacionalnega fonda, v spomin, ker je bil napram judom pravičen in liberalen.

Brzojavna časnikarska zveza s parniki na visokem morju. Iz Bremena se poroča: Nemški državni poštni urad je sedaj ukrenil, da se omogoči sporo- čanje važnih političnih vesti in dnevnih novosti parnikom na visokem mor- ju potom brezžičnega brzojava. Te čas- nikarske vesti se bodo poročale ladjam dvakrat na dan, ako bodo imele na krovu brezžični brzojav. Na kolike da- ljave se bode moglo brzojavljati po zraku, še ni natančno določeno. Po do- sedanjih poizkusih z brezžičnim brzo- javom je mogoče brzojaviti iz Nord- deicha v Alžir, da celo do Port Saïda. Nemškemu poštnemu parniku »Kleist« se je celo posrečilo, sporazumeti se od kitajske obali z angleškim brodovjem, ki je križarilo ob Bombayju, torej čez Indijo v daljavo 5200 km. Severonem- ški Lloyd je sklenil, da vpelje na svojih velikih oceanskih parnikih brzojavno brezžično zvezo z nemškimi državnimi poštnim uradom na celini. To bo poseb- ne važnosti za potnike, ki bodo vedno

poučení, kaj se godi na suhem. Ravno- tako pa bo brezlični brzovaj na parni- kih velikega pomena za varnost potni- kov, ker bi se v slučaju nezgode lahko takoj potrebno obvestilo oblasti na su- hem, da je treba pomoči.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta 20. junija.

Pšenica za oktober 1910	9.70
Rž za oktober 1910	6.91
Oves za oktober 1910	7.05
Koruzza za julij 1910	5.38
Koruzza za avgust 1910	5.61

Efektiv: mlačneje.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dn.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah v mm
18	9. zveč.	737.6	17.0	sl. svzh.	dež	
19	7. zjutr.	738.6	15.9	sl. jvzh.	jasno	3.5
	2. pop.	737.4	23.5	sr. jvzh.	del. obl.	
19	9. zveč.	737.8	11.8	brezvetr.	jasno	0.0
	7. zjutr.	737.4	13.9	sl. vzh.	del. jasno	
20	2. pop.	736.6	21.2	sl. jvzh.	del. obl.	
	Srednja predvčerajsnja temp. 18.3°, norm. 18.1°					
Srednja včerajsnja temp. 19.2°, norm. 18.2°						

Preklic.

Jaz Anton Poljanc iz Radeč pre- kličem vse žalitve, katere sem go- voril dne 15. maja 1910 zvečer v v hotelu »Gmeiner« o gosp. Ignaciju Klopčiču, sodnem oficijantu v Rade- čah, in se mu zahvaljujem, da mi je žalitve odpustil. 1791

RAZPIS.

V občini Gorenji Logatec se razpisuje službeno mesto gozd- nega in poljskega 1790

čuvaja

z mesečno plačo 60 K in 20 % od naloženih poljskih glob.

Za to službo sposobni prosilci naj vložijo svoje prošnje pri podpisnem županstvu do 30. junija t. l. — Prednost imajo vpokojeni orožniki.

Županstvo občine Gorenji Logatec,
dne 17. junija 1910.

Leopold Punčuh,
župan.

Ustna voda „Euodin.“

Specialiteta za kadičce.

Glavna zaloga:

Letarna Ub. pl. Trnkozcy v Ljubljani
3427 Cena K 2.—. 52-1

Pridna, poštna 1786 3-1

prodajalka

nekoliko večja knjigovodstva, zmožna slov. in nemškega jezika, z dobrimi spričevali, želi službo premeniti. Cenjene ponudbe pod — poštena — na upravo „Slovenca“.

Pozor kolesarji!

Močna kolesa od K 100— naprej.
Finejše vrste od K 150— naprej.
znana kot najfinejša z naj- lažjim tekom.

Glavna zaloga „Puchovih“ koles
Fr. Cuden, trgovec v Ljubljani.

1011 Ceniki zastoj in poštnine prosti. (1)

C. kr. 27. domobranski pešpolk v Ljub- ljani oddaja za leto 1910/11 zakupnim potom

dobavo sena, slame, premoga in drv.

Ponudna razprava se vrši dne 20. julija ob 8. uri zjutraj v proviantni pisarni, stara domobranska vojašnica I. nadst., vrata št. 74. — Natančnejša pojasnila se dobe vsak dan od 8—12. ure v omenjeni pisarni. 1783

Naznanilo.

1798 3-1

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani

(Tomanova ulica šte. 10, zraven „Narodnega doma“)

bode v juljskem roku

vpisovanje za I. razred v nedeljo, dne 3. julija t. l.

dopolodne od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. S seboj je prinesiti krstni list in zadnje šolsko, oziroma obiskovalno izpričevalo. Sprejemni izpiti bodo v ponedeljek, 4. julija od 8. ure dalje. Zunanji učenci se lahko tudi pisмено zglase, ako določijo imenovane listine pravočasno ravnateljstvu; morajo se pa potem dne 4. julija pred izpiti osebno oglašiti v ravnateljevi pisarni. Po odloku c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 28. avgusta 1894, šte. 2354, se smejo učenci, ki pripadajo po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah c. kr. okr. glavarstvu v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici ali okr. sodiščem v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, sprejemati v ljubljanske gimnazije samo po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta. Dotični roditelji naj si torej pravočasno izposlušajo to dovoljenje.

Ravnateljstvo c. kr. I. državne gimnazije.

V Ljubljani; dne 20. junija 1910.

RAZPIS.

Št. 11331

1796 3-1

Za zgradbo cestišča, hodnikov in koritnic po trgu Ribnica, polit. okraj Kočevje na 21.286 K 18 h proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože do 2. julija t. l. ob 12 ih opoldne podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je za- pečatene z napisom:

Ponudba za prevzetje cestišča, hodnikov in koritnic po trgu Ribnica pol. okraj Kočevje.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razventega je dodati kot vadij 5 % stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilar- novarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbe cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 15. junija 1910.

Razpis.

Štev. 10383.

1795

Za zgradbo zavarovalnih del na okrajni cesti pri Begunjah na 3113 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože

do 9. julija t. l. ob 12 uri opoldne

podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je za pečatene z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe za zavarovanje ceste pri Begunjah“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5 % stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilar- novarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika neglede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu ob uradnih urah.

Deželni odbor kranjski.

Ljubljana, dne 17. junija 1910.

Razglas.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča Ljubljana z dne 15. junija 1910 upravna šte. A I $\frac{239}{10}$ se vrši na prošnjo dedičev po dne 21. marca 1910 zamrlim Iv. Peterca

prostovoljna javna dražba

posestva vložna šte. 1235 kat. obč. Karlovske predmestje obstoječega iz hiše šte. 21. ob Dolenjski cesti v Ljubljani in vrta dne 28. junija 1910. ob 9. uri dopoludne v pisarni podpisane c. kr. notarja v Ljubljani Sodna ulica šte. 9.

Ker se vrši dražba vsled prostovoljne prošnje dedičev, ostanejo upnikom, ki so pri tem posestvu zavarovani, njih zastavne pravice brez ozira na izkupilo pridržane. Vzklicna cena znaša 5400 K; dražbeni pogoji, cenilni zapisnik in zemljeknjižni izvleček se lahko v pisarni podpisane med uradnimi urami vpogledajo.

Dr. Karl Schmidinger, i. r.

c. kr. notar kot sodni komisar.

(1782 3-1)

Dr. EMIL STARE naznanja, da je

=== otvoril svojo ===

odvetniško pisarno

v Ljubljani, Sodna ulica št. 3. ===

1765 (1-1)

Najcenejši vir za najfinejše oljnate slike

na platno, pločevino, les itd. za cerkve, pozlatarje, trgovine z umetninami, kot: Krževa pota, Madone, Kristuse i. t. d. nadalje najfinejše pokrajinske slike in portrete v vseh velikostih po naročilu. — Mnogo priznalnic č. duhovščine. Reelna tverka. — Najnižje cene. Velepoštovanjem Edvard Wabersich atelje za religiozne oljn. slike Rožnov pri Jablonci, Češko. 1785 (1-1)

Iz proste roke prodam

posestvo

enonadstr. hiša z vsem gospodar. poslopjem, tik farne cerkve St. Rupert, pripravna za vsako obrt ali prodajalno. Stanovanje v I. nadstropju nese 300 K. Vse leži prosto. Cena 12.000 K. Kupci naj se zglase pri meni. Ivan Skufca, Draga 10; p. Višnjagora. 1795 1-1

Radi družinskih razmer se da v najem dobro idoča

trgovina z mešanim blagom

v večjem trgu na Spodnjem Štajerskem. Lepo sor- tirana zaloga blaga je prevzeti pod ugodnimi po- goji. — Ponudbe se prosijo pod »Dobra eksli- stenca«; poste restante Polzela v Savinjski dolini. 1792 3-1

Trezen strojnik

ki zna kovaštvo ali ključavničarstvo, se sprejme v stalno delo s 1. julijem. Ravnc tam dobi več dobrih

mizarskih pomočnikov

stalno delo z dobro plačo. Vstop takoj. ANTON KOLENEC, parna žaga, meha- 1775 nično mizarstvo, Mirna. 3-1

ženske LASE odstrižene in zme- šane kupujem po najvišji ceni

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode Sv. Petra c. 32 Levčeva hiša.

Izdelujem vsa lasna dela.

1710 Sprejem več 6-1

mizarskih pomočnikov

v trajno delo. Simon Praprotnik, mi- zarski mojster, Ljubljana, Jenkove ul št. 7.

Lepa triletna čistokrvna

bernhardinka

se v dobre roke poceni proda. Rodbinski list (Stammbaum) na razpolago pri I. Kranjc, 1736 Št. Ilj pri Velenju. 3-1

Hišnik

se sprejme takoj za neko hišo v Vodmatu. Zidar, tesar ali krojač ima prednost. — Več pove Adolf Hauptman, Ljubljana. 1755 3-1

Proda se posestvo

v vinorodnem kraju na Dolenjskem od farne cerkve pet minut oddaljeno, z novo hišo z opeko krito, 2 kozolca, trije novi svinjaki, klet istotako krita z opeko in skedenj s podom. Okrog hiše so njive in travniki. Poleg travnikov je en kos gozda s smrekami, drugi kos z bukvami zaraščen. — Cena po dogovoru. Sv. Križ pri Litiji. 1773 (4-1) Ant. Majdè, posestnik.

Otvoritev hotela

Vljudno naznanjam, da sem na Dobravi pri Bledu na Gorenjskem, postaja državne zelenice, otvoril prenovljen

hotel „STOL“.

Hotel s 16 sobami je popolnoma novo in moderno opremljen. V dobro urejenih restav- racijskih prostorih postregel bodem cenje- nemu občinstvu z dobro jedjo in pijačo. Senčnati park in novo kegljišče sta na raz- pologo. Razgled in lega krasna. Kraj jako miren in letovičarjem zelo priporočljiv. V bližini naravno lepi Vintgar in Bled. Cene nizke, postrežba dobra in točna. Priporočam se v prijazno upoštevanje. Z odlič. spošt.

Alojzij Zajec.

Tri žlice

železnatega vina lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, vsebujejo množino železa, ki jo mora zavžiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v nasprotju z drugimi izdelki, ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti. Polliterska steklenica 2 K.

Neveste, ženini, gospodinje in gospodarji!

Anton Šarc

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8

hoče svojo zalogo radi preselitve svoje trgovino zmanjšati in prodaja perilo, platno, vezenje, sploh vse v to stroko spadajoče predmete

po izdatno nižanih cenah.

Lično in solidno, doma izdelano perilo je iz najtrpežnejšega blaga in si ga lahko vsak ogleda, ne da bi bil prisiljen kaj kupiti.

K obilnemu posetu vabi vljudno 1571

A. Šarc, Sv. Petra cesta št. 8.

50% prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju in kavi; **— krl. moč, zdravje** do-sežete in ohranite, ako pijete

SLADIN

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak 3601 knjžico brezplačno

v lekarni Trnkovezy zraven rotovža v Ljubljani ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Ešvegersko
sivo in rdečo
Marzeljsko
Angeljnovo

Milo

Priporočna tovarna
Pavel Seemann
Ljubljana
1661

Čebelno-voščene
in
stearinske

Sveče

Glavno zastopstvo
THE REX Co.

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 7

ima vedno v zalogi

pisalne stroje
L. C. Smith & Bros.

pisalne mize
in drugo pisarn. pohištvo,

vse potrebščine za
pisalne stroje,

razmnoževalne aparate

ter
vsakovrstnega papirja.

Telefon št. 38.

Knjižgoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjižgoveških del.

Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig

za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.

Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu

izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

Potnik - Slovenec

ki je dobro uveden pri trgovcih in obrtnikih, se sprejme takoj. Ponudbe sprejema uprava „Slovenca“ pod št. 1777. 1777 (3-1)

Stanovanje

se odda z 1 sobo ali z 2 sobama in s pritliklinami takoj ali za mesec avgust Rožna dolina št. 239, pošta Vič. 1753 3-1

Enonadstropna hiša

s 5 sobami, zraven lep vrt, podobna villi, se proda z proste roke v Rožni dolini pri Ljubljani 20 minut od Glavnega trga. Več se poizve pri gostilničarju 1727 Balija na Glincih preje Traun. 6-1

Stanovanje

v villi, pot v Rožno dolino št. 216 pri Ljubljani se odda za avgustov termin v najem. 1692 1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Zupnim uradom ob priliki kaničnične vizitacije:

Missale Romanum

najnovije izdaje s proprijem za katerokoli škofijo v sledečih oblikah.

- oblika male četvorke za podružnice in kaple velikost 30×22 cm trpežna vezava z rdečo obrobo K 26—, najfinejše izredno trpežno marokinusnje z zlato obrobo K 32—.
- oblika četvorke za manjše župne cerkve in podružnice velikost 31½×22½ cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrobo K 42—.
- oblika velike četvorke velikost 34×24 cm trpežno vezan z rdečo obrobo K 40—, najfinejše izredno trpežno marokinusnje z zlato obrobo K 47—.

Prednosti tega misala

- zelo velik razločen tisk, fin papir, priročna oblika, tanka in lahka knjiga.
- oblika male pole velikost 36×25 cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrobo K 52-80. Dobé se tudi finejše vezave.

Kanontable pod celuloidom.

Praktična novost.

Cene nekaterih garnitur:

glavna tabla 24×17 cm	K 4-80
27×18 cm	5-90
30×22 cm	6-10
28×19 cm	5-40

Večje kanontable v raznih slogih in izvršitvah se dobe od 8 kron do 25 kron.

Cene se razumejo za popolno garnituro, t. j. za glavno in obe postranski tabli.

Prednosti kanontabel pod celuloidom: so zelo trpežne, jim ne škoduje ne solnce in ne vlaga so lahke in praktične, imajo lahko čitljiv, razločen tisk, zavzamejo malo prostora in se lahko umivajo ali drugače snažijo, se rabijo brez okvirja in šip in so nalepljene na prav trdo lepenko, da se ne morejo zviti.

Preces ante et post Missam po oportunitate sacerdotis dicendae. Accedunt hymni, litaniae, aliaeque preces etc. V obliki četvorke za zakristijo z velikim tiskom. Vezano K 3-84.

Ritus benedictionis et impositionis primarii lapidis pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae et altarium et benedictionis signi vel campanae, vezano K 3-12.

Rituale Romanum. (Velikost 13½×9 cm) šagrin zлата obroba K 6—.

Rituale Romanum. (Velikost 23×14½ cm), šagrin zлата obroba K 12-96.

Dannerbauer, Praktisches Geschäftsbuch für den Kurat — Klerus Österreichs. Vezano 30 K.

Ob času prvega sv. Obhajila in sv. Rešnje Telo.

Novo spominke prvega svetega obhajila pod celuloidom, je založila «Katoliška Bukvarna v Ljubljani». Krasna podoba predstavlja Jezusa s sv. hostijo in primernimi podpis. Podoba je na trdem kartonu in pod celuloidom tako prirejena da se lahko postavi ali pa obesi na steno, ne da bi se dejala v okvir ali pod šipo in ima torej iste prednosti kakor kanontable iz celuloide. Kdor hoče darovati prvobhajancu spominke trajne vrednosti, da ga bo imel lahko celo življenje pred očmi naj mu kupi za mal denar 80 vinarjev to sliko. Poština in ovojnina za vsak posamezen izvod znaša posebej 30 vin. Pri naročilu na več izvodov se pojavijo razmeroma manjši stroški za poštnino.

Hammerle, Ecce Panis Angelorum! oder das allerhl. Altarsakrament und der Priester Vorträge für Priesterexerzitien K 3-36.

Lintel — Finster, das eucharistische Triduum. Ein Hilfsbuch für die Predigt über die tägliche Kommunion K 1-50.

Diesel, das größte Denkmal der göttlichen Liebe. Predigten und Betrachtungen über das hochheilige Sakrament des Altars 2 zvezka K 10-08.

Blättler, Manna in der Wüste oder das Geheimnis der heiligsten Eucharistie in Vorträgen dargestellt 2 zvezka K 4-32.

Chaignon, der Seelentriebe eine Frucht der Andacht zum allerhl. Altarsakramente und der Hingabe an die göttliche Vorkehrung, vez. K 4-80.

Stieglitz, Ausgeführte Katechesen II. Beicht- und Kommunion-Unterricht, vezano K 3-60.

Bernbeck, Katechetische Skizzen zunächst für die ungeteilte und zweiteilige Landschule vezano K 4-32.

Schwillinsky — Gill, Anleitung zum Erstbeicht, Erstkommunion und Firmungsunterricht K 1-50.

Nagelschmitt, Die Feler der ersten hl. Kommunion der Kinder Predigten, Anreden und Skizzen K 3-84.

Müllendorff, Pius X. als Förderer der Verehrung des allerheiligsten Sacramentes 30 v.

Protzner, Die öftere und tägliche Kommunion der Kinder namentlich in geistlichen Erziehungsanstalten und an Klosterschulen. 72 v.

Soengen, Das Liebesmahl des Herrn. Kommunion-Andachten, vezano K 1-98.

Beetz, Neues Leben. Ein bilderreiches Übungs- und Gebetbüchlein für Erstkommunikanten zugleich zur wiederholten Erneuerung des geistlichen Lebens, vezan K 2-64.

Wacker, Geschichten für Neukommunikanten für die Zeit vor und nach der ersten hl. Kommunion, vezano K 2-16.

Schwarzmann, Bereitete den Weg des Herrn, Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 2-40.

Jeglič Anton Bonaventura, Pastirski list o sv. Rešnjem telesu 20 vin.

Pohl, Zum schönsten Tag des Lebens. Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 1-80.

Albers, Siehe dein König kommt zu dir! Erzählungen für die Erstkommunikanten, vezano K 2-88.

Arndt, der heilige Stanislaus Kostka K 1-80.

Meschler, Leben des hl. Aloysius von Gonzaga, Patrons der christlichen Jugend, vez. K 4-32.

Meschler, Der göttliche Heiland. Ein Lebensbild der studierenden Jugend gewidmet, vezano K 7-80.

Schmitt, Anleitung zur Erteilung des Erstkommunikanten-Unterrichtes, vezan K 4-56.

Leitgeb, Das große Liebesmahl heiliger Seelen. 31 Erwägungen und Gebete vor und nach der hl. Kommunion für Welt- und Ordensleute, vezano K 3-50.

Walter, Das Allerheiligste Sakrament, das wahre Brot der Seele, vezano K 3—.

Wiseman — Faber, die heilige Eucharistie. Das heil. Altarsakrament, oder die Werke und Wege Gottes, vezano K 2-40.

Louigni, das verborgene Leben mit Christo in Gott, vezano K 1-50.

Stieglitz, Reumotive für die Kinderbeicht. K 1-20, vezano K 1-80.

Zapletal, Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste hl. Kommunion 80 v.

Za mesec junij.

Hortmanns, Herz Jesu-Predigten, K 2-40.

Hurter, Entwürfe zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-10.

Hattler, Winke, Themen und Skizzen zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-80.

Bock, Das hl. Herz Jesu und die Männer. 78 v.

Hattler, Die 9 Liebesdienste zu Ehren des göttl. Herzens Jesu in Betrachtungen dargelegt, vezano K 3-60.

Hattler, Der Weg zum Herzen Jesu, vez. K 2-50.

Hattler, Der Geist des Herzens Jesu, geöffnetbart in den hl. Evangelien, vezano K 2-40.

Leitgeb, Das dem heil. Herzen Jesu geweihte Jahr. Betrachtungen zu Ehren des hl. Herzens Jesu für Ordenspersonen und fromme Weltleute, vezano K 3-30.

Seeböck, Kleines Herz Jesu Brevier, Tagzeiten für jeden Tag der Woche, vezano K 1—.

Hattler, Stilleben im Herzen Jesu. K 2-16.

Druge važne novosti.

Ender Anton, Skizzen für Predigten und Vorträge. Broširano K 7—.

Ta bogata zbirka znanega pisatelja je izboren pripomoček za cerkvene govornike ob raznih prilikah.

Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest, broširana 60 vin., vezano 80 vin.

Poveljnik turške konjenice se zaveda svojega pokoljenja, se postavi na čelo krščanske armade in premaga krščansko deklico. Povest je silno zanimiva.

Deutl Hermann, Exempelbuch für Predigt. Schule und Haus. Eine Sammlung ausgewählter Beispiele vorwiegend der neueren Zeit, über sämtliche Lehren des kath. Katechismus. K 4-80.

Hickmanns geographisch-statistischer Taschenatlas von Österreich-Ungarn. Vezano K 5—.

Podaja nam popolno najnovije statistiko naše države in precizno dovršene zemljevide v priročni žepni obliki.

Jeglič Dr. Anton Bonaventura, Mladeničem I. zvezek. Obramba vere K 1—.

Ne le mladeniči temveč vsi slovinci naj čitajo to zlato knjigo, da bodo pravilno poučeni o resničnosti naše svete vere in jo vedeli braniti in zagovarjati pred neutemeljenimi predsodki in ugovori.

Beneš-Trébizsky, Kraljica Dagmar. Zgodovinski roman. Broširan K 3-20, vezano K 4-30.

Ta povest je za probujo narodne zavesti izredne važnosti, popisuje nam pokristjanjenje polabskih Slovanov, onega naroda, ki se je najdelj in najbolj vstrajno bojeval zoper nemško nasilje, katero je z mečem v roki vsiljevalo križ in najblajše verske svetinje izrabljalo v svojo korist.

Verne Jules, Pet tednov v zrakoplovu. Trije Angleži raziskujejo Afriko. Po zapiskih dr. Ferguson. Vezano v platno K 3-80.

Jules Vernove spise prestavi v slovenščino je srečna misel; naše ljudstvo bo sledilo geni jalnemu pisatelju širom sveta z napeto pozornostjo in se bo pri tem izredno izobrazilo, ker ravno spisi tega pisatelja so svetovno znani kot najboljši med priporočljivimi spisi, ki družijo zabavo s poučnim in vzgojnim namenom korist.

Use te knjige se dobe tudi v „Knjižarni Ilirija“ prej Karol Florijan v Kranju